

GRIGORE FOIT

(1917—1987)

În ziua de 10 mai 1987, obștea muzeografilor din domeniul istoriei s-a despărțit pentru totdeauna de Grigore Foit, binecunoscut muzeograf, arheolog și numismat, pasionat și entuziast cercetător al trecutului îndepărtat al frumoaselor sale meleaguri bucovinene.

Născut la 14 noiembrie 1917 în satul Plăvălari, com. Udești, jud. Suceava, Grigore Foit a urmat între anii 1928—1936 cursurile Liceului „Ștefan cel Mare” din Suceava, iar între anii 1936—1940 pe cele ale Facultății de Litere și Filozofie a Universității din Cernăuți, luându-și la sfârșitul lor licența în limbile clasice și istorie antică. După practica pedagogică efectuată la Liceul „Aron Pumnul” din Cernăuți și-a susținut în 1943 examenul de capacitate în învățămînt cu specialitatea în limbi clasice.

După satisfacerea stagiului militar, între anii 1944—1945 a funcționat ca profesor suplinitor asistent la Liceul „Mihai Viteazul” din București. În toamna anului 1945 a fost numit profesor de latină-elină la Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava, ulterior anului 1948 predind și lecții de limba română, filozofie, istorie, cultura greco-romană.

În toamna anului 1950 a fost numit în funcția de director al Muzeului de istorie din Suceava, unde a funcționat neîntrerupt pînă la pensionarea sa în 1975.

Între anii 1962—1967 a fost încadrat ca muzeograf principal, șef de secție, la același muzeu.

Tot din anul 1962 a funcționat, cu un număr de ore, ca profesor de limba latină la Liceul „Ștefan cel Mare” din Suceava și ca lector universitar la Institutul Pedagogic de 3 ani din acest oraș, predind cursuri de limbă latină și de istorie universală. Concomitent, a activat și ca profesor de istoria artelor plastice la școala Populară de artă din localitate.

Ca director al Muzeului de istorie din Suceava, timp de aproape două decenii, Grigore Foit a depus o susținută activitate pe tărîm organizatoric, străduindu-se să facă din instituția pe care o conducea, nu numai depozitarul unor valori ale istoriei și culturii noastre naționale, ci și un lăcaș de cercetare științifică cu rosturi tot mai însemnate în deslușirea tainelor trecutului nostru multimilenar.

Pe lîngă activitatea muzeistică și didactică, Grigore Foit și-a consacrat o importantă parte din munca sa cercetării științifice, abordînd și studiînd diverse și importante aspecte din domeniul numismaticei și arheologiei, precum și al evului mediu și istoriei artei.

În cadrul acestor preocupări a participat activ la efectuarea unor importante săpături arheologice cum au fost cele întreprinse în fosta capitală a Moldovei, Suceava, la Botoșana, Scheia, Vlăsinești etc. desfășurînd, în același timp și unele cercetări arheologice de suprafață pe teritoriul județului Suceava în scopul îmbogățirii repertoriului arheologic al zonei respective.

O parte din rezultatele cercetărilor sale au fost valorificate prin publicarea lor în reviste de specialitate, prin aceasta aducîndu-și o prețioasă contribuție la clarificarea unor interesante aspecte, mai ales din domeniul numismaticei și muzeisticii.

Concomitent, a elaborat și publicat câteva ghiduri ale Muzeului din Suceava și a întocmit, pentru uzul studenților și elevilor, cursul de gramatică a limbii latine, istoria literaturii române și istoria artelor plastice.

Paralel cu propria sa activitate publicistică el s-a străduit, în calitate pe care o avea să asigure apariția unor publicații ale Muzeului de istorie din Suceava.

O susținută muncă a depus Grigore Foiț și pe linia activității de culturalizare, participând la numeroase brigăzi științifice, aducându-și o prețioasă contribuție și la organizarea unor expoziții muzeale permanente, temporare sau itinerante, susținând totodată conferințe de popularizare a istoriei locale și românești.

Între anii 1953—1954 a inițiat înființarea primei comisii de reorganizare a muzeelor din fosta regiune Suceava, obținând o serie de rezultate, unanim apreciate.

Membru al P.C.R., din anul 1946, Grigore Foiț a activat neobosit și pe linie politică cu un înalt simț de răspundere, achitându-se întotdeauna exemplar de sarcinile ce i-au fost încredințate. Meritele sale i-au fost răsplătite de-a lungul anilor prin acordarea unor distincții, de către organele de stat centrale.

Temeinicile sale cunoștințe însușite încă de pe băncile liceului și universității, sporite în decursul anilor de activitate, capacitatea sa de a aborda cu acribie problemele studiate i-au evidențiat pe deplin experiența și competența, impunându-l ca pe un excelent muzeograf și merituos cercetător, mai ales în domeniul numismaticii, unde Grigore Foiț s-a distins ca un apreciat specialist.

Deși era suferind de mai mulți ani de o grea și necruțătoare boală, Grigore Foiț nu a prețuit, până în ultima clipă a vieții sale, să desfășoare o susținută muncă de cercetare a trecutului nostru istoric, năzuind să limpezească multe din problemele pe care le studia, animat continuu de pasiunea de a cunoaște și înțelege exact ansamblul și desfășurarea unor evenimente istorice și culturale.

Manuscrisele sale, care urmau să fie definitivare pentru tipar privind interesante aspecte ale dezvoltării istorice a orașului sau ale ținutului Sucevei, a monumentelor istorice și culturale, din regiunea respectivă a circulației monetare medievale din Bucovina și altele sînt o mărturie clocventă a preocupărilor sale, a pasiunii și interesului cu care s-a aplecat permanent asupra cercetării meleagurilor natale, până în ultimul moment din preajma prematurului său sfîrșit. De aceea, trecerea sa în neființă constituie o grea și dureroasă pierdere pentru întreaga obște a muzeografilor din Moldova, regretul de a fi dispărut pentru totdeauna un om cu o temeinică cultură, cu o îndelungată și bogată experiență, care ar mai fi putut aduce încă noi și valoroase contribuții.

Muzeografului, cercetătorului și omului Grigore Foiț, de o nedesmințită modestie, de o exemplară cinste și omenie, animat întotdeauna de dragoste pentru profesia aleasă și nobila ei menire, îi aducem și pe această cale prinosul nostru de recunoștință pentru tot ce s-a străduit să realizeze spre binele semenilor săi.

Dan Gh. Teodor

LISTA SELECTIVĂ A LUCRĂRILOR ȘTIINȚIFICE

1. *Celatea de scaun a Sucevei — ghid turistic*, București, 1958.
2. *Muzeul Sucevei — ghid*, Suceava, 1959 (în colaborare cu M. Nicoreșcu, I. Nemeș și R. Calancea).
3. *Un tezaur monetar din secolele XV—XVIII descoperit la Suceava*, în SCN III, București, 1960.
4. *Depozitul de obiecte de bronz de la Ilșeni (raion Botoșani, reg. Suceava)*, în ArchMold, II—III, 1964.
5. *Noi tezaururi monetare medievale descoperite în regiunea Suceava*, Suceava, 1967.
6. *Un tezaur de monede moldovenești din prima jumătate a secolului al XV-lea, descoperit la Suceava*, în ArchMold, V, 1967 (în colaborare cu O. Iliescu).
7. *Așezarea dacică de la Siliștea Scheii (sec. II—III e.n.)*, în Studii și materiale, I, Suceava, 1969.
8. *Mormintele sarmatice de la Vlăsinești*, în SCIV, 121, 1970, 4.
9. *Suceava — mic îndreptar turistic*, Ed. Stadion, București, 1970 (în colaborare cu I. Paranici).
10. *Șantierul arheologic Suceava—Siliștea Scheii*, în Materiale, IX, 1970.
11. *Ciprian Porumbescu — confesiuni autobiografice*, în Ciprian Porumbescu — Documente și mărturii, Suceava, 1971.
12. *Tezaurul de obiecte și monede feudale descoperite la Păuș, comuna Mihălășeni (județul Botoșani)*, în ArchMold, în VII, 1972 (în colaborare cu Eug. Neamțu).
13. *Cimitirul de incinerare dacic din secolele II—III e.n. de la Suceava în Studii și materiale — Suceava, III, 1973.*
14. *Două morminte ale culturii amforilor sferice descoperite la Suceava în același volum.*
15. *Successes ale cercetării numismatice pe teritoriul județului Suceava în anii puterii populare*, în același volum (în colaborare cu Al. Artimon).
16. *Două inscripții medievale inedite descoperite în vechea capitală a Moldovei, Suceava*, în același volum (în colaborare cu Șt. Olteanu).
17. *Un tezaur de denari din secolul al XV-lea la Suceava*, în SCN, 7, 1980.
18. *Tezaururi monetare răsărite (inedite)*, în Studii și materiale Suceava, VI—VII, 1979—1980.
19. *Un documentarist al penclului — Franz Xaver Knapf*, în același volum.

LUCRĂRI ÎN MANUSCRIS

20. *Repertoriul monumentelor de cultură, al monumentelor naturii și muzeelor din regiunea Suceava (50 p.)*.
21. *Contribuția muzeului județean la îndrumarea organizării și activității muzeelor școlare (50 pag. + 1 hartă)*.
22. *Suceava — centru de interes major pentru numismatică medievală a Moldovei (65 pag.)*.